

[Főoldal](#) > ... > [Jogi Lépések Indítása](#) > [Hol És Hogyan?](#) > [Melyik Ország Joga Alkalmazandó?](#) > Sweden

Melyik ország joga alkalmazandó?

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 A hatályos jogszabályok forrásai

1.1 Nemzeti szabályok

A nemzetközi magánjogot ma már nagyrészt uniós jogszabályok szabályozzák. Az e területre vonatkozó svéd nemzeti szabályokat törvények és az ítélkezési gyakorlat határozza meg. A jogszabályok elsősorban azokat a nemzetközi egyezményeket juttatják érvényre, amelyeknek Svédország részes fele. Az elsődleges jogi szabályozás e területen a következő:

Házasság és gyermekek

- A házasság és gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) (*lagen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap*) (a továbbiakban: IÄL) 3. fejezetének 4. és 6. szakasza;
- A házasság, az örökbefogadás és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló rendelet (1931:429) (*förordningen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap*) (a továbbiakban: NÄF) 9., 12. és 13. szakasza;
- A nemzetközi helyzetekben történő örökbefogadásról szóló törvény (2018:1289) (*lagen om adoption i internationella situationer*) 3. szakasza;
- A nemzetközi apasági kérdésekről szóló törvény (1985:367) (*lagen om internationella faderskapsfrågor*) (a továbbiakban: IFL) 2., 3., 3a., 5., 5a., 6. és 6a. szakasza;
- A Tanács (EU) 2016/1103 rendelete (2016. június 24.) a házassági vagyoni jogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról;
- A Tanács (EU) 2016/1104 rendelete (2016. június 24.) a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyoni jogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról;
- A házastársak vagy élettársak közötti vagyoni jogi viszonyokkal kapcsolatos bizonyos nemzetközi helyzetekről szóló törvény (2019:234) (*lagen om makars och sambors förmögenhetsförhållanden i internationella situationer*);
- Az 1996. évi hágai egyezményre vonatkozó törvény (2012:318) (*lagen om 1996 års Haagkonvention*) 1. szakasza és a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, 1996. október 19-én Hágában megkötött egyezmény (a továbbiakban: 1996. évi Hágai Egyezmény) 15–22. cikke;
- A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és

végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: *tartásról szóló rendelet*) 15. cikke és a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

Öröklés

- Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 20–38. cikke.

Szerződések és vásárlások

- Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (a továbbiakban: „*Róma I.*” rendelet);
- A váltókról szóló törvény (1932:130) (*växellagen*) 79–87. szakasza;
- A csekkekről szóló törvény (1932:131) (*checklagen*) 58–65. szakasza;
- Az áruk adásvételére alkalmazandó jogról szóló törvény (1964:528) (*lagen om tillämplig lag beträffande köp av lösa saker*) (a továbbiakban: *IKL*);
- A munkahelyen a vállalati döntésekben való részvételről szóló törvény (1976:580) (*lagen om medbestämmande i arbetslivet*) (a továbbiakban: *MBL*) 25a., 31a. és 42a. szakasza;
- A bizonyos biztosítási szerződésekre alkalmazandó jogról szóló törvény (1993:645) (*lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*);
- A hajózásról szóló törvénykönyv (1994:1009) (*sjölagen*) 13. fejezetének 4. szakasza és 14. fejezetének 2. szakasza;
- A fogyasztói szerződésekről szóló törvény (1994:1512) (*lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden*) 14. szakasza;
- A fogyasztóknak a lakóingatlanok időben megosztott használatára vagy a hosszú távra szóló üdülési termékekre vonatkozó megállapodásokban történő védelméről szóló törvény (2011:914) (*lagen om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt*) 1. fejezetének 4. szakasza;
- A távollevők között létrejött szerződésekről és a távértékesítési megállapodásokról szóló törvény (2005:59) (*lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*) 3. fejezetének 14. szakasza;
- A fogyasztók részére történő értékesítésekről szóló törvény (1990:932) (*konsumentköplagen*) 48. szakasza.

Kártérítés

- Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról (a továbbiakban: „*Róma II.*” rendelet);
- A közúti közlekedési sérülésekről szóló (1975:1410) törvény (*trafikskadelagen*) 8., 14. és 38. szakasza;
- A Svédország és Norvégia között a rénszarvasok legeltetéséről 1972. február 9-én létrejött egyezményrel kapcsolatos törvény (1972:114) (*lagen med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning*) 1. szakasza;
- A Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország között 1974. február 19-én létrejött környezetvédelmi egyezményrel kapcsolatos törvény (1974:268) (*lagen med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige*) 1. szakasza.

A fizetéseképtelenségre vonatkozó jog

- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetéseképtelenségi eljárásról (a továbbiakban: *2015. évi fizetéseképtelenségi rendelet*);
- A Dániában, Finnországban, Izlandon vagy Norvégiában fekvő vagyont érintő fizetéseképtelenségre irányadó szabályok megállapításáról szóló törvény (1934:67) (*lag med bestämmer om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge*) 1., 3. és 5–8. szakasza;
- A Dániában, Finnországban, Izlandon vagy Norvégiában bekövetkező fizetéseképtelenség joghatásairól szóló törvény (1934:68) (*lag om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge*) 1., 4–9. és 13. szakasza;
- Egy másik skandináv országban fekvő vagyont érintő fizetéseképtelenségről szóló törvény (1981:6) (*lag om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land*) 1., 3–8. és 12. szakasza;
- Egy másik skandináv országban bekövetkező fizetéseképtelenség joghatásairól szóló törvény (1981:7) (*lag om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land*) 1., 4–9., 13. és 14. szakasza.

1.2 Többoldalú nemzetközi egyezmények

Svédország az alkalmazandó jogot meghatározó szabályokat rögzítő, alábbi többoldalú nemzetközi egyezményekben részes fél. Mivel Svédország a nemzetközi szerződések tekintetében „dualista” megközelítést alkalmaz, ezeket a többoldalú egyezményeket átültették a svéd nemzeti jogba is. Lásd fent.

A Nemzetek Szövetsége

- Az idegen és a saját váltóra vonatkozó törvények ütközésének rendezése tárgyában megkötött 1930. évi egyezmény;
- A csekkre vonatkozó törvények ütközésének rendezése tárgyában megkötött 1931. évi egyezmény.

Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia

- Az ingó dolgok nemzetközi adásvételére alkalmazandó jogról szóló 1955. évi egyezmény;
- A végrendeleti intézkedések szabályaival kapcsolatos kollíziókról szóló 1961. évi egyezmény;
- A szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló 1996. évi egyezmény;
- A tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. évi hágai jegyzőkönyv.

Európai Unió

- A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 1980. évi egyezmény (a „Róma I.” rendelet a 2009. december 17-én vagy az után megkötött szerződések vonatkozásában az egyezmény helyébe lépett).

Skandináv egyezmények

- A Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország között létrejött, a házasságra, az örökbefogadásra és a gondnokságra vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok megállapításáról szóló (legutóbb a 2006-os módosító egyezménnyel módosított) 1931. évi egyezmény;
- A Svédország, Dánia, Finnország, Izland és Norvégia között létrejött, a fizetéseképtelenségről szóló 1933. évi egyezmény (a továbbiakban: *skandináv fizetéseképtelenségi egyezmény*);
- A Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország között létrejött, az öröklésről, a végrendeletekről és a hagyaték kezeléséről szóló (legutóbb a 2012-es módosító egyezménnyel módosított) 1934. évi egyezmény;
- A Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország között létrejött 1974. évi környezetvédelmi egyezmény.

1.3 Főbb kétoldalú egyezmények

- A Svédország és Norvégia között a rénszarvasok legeltetéséről létrejött 1972. évi egyezmény (1972 års konvention mellan Sverige och Norge om renbetning).

2 A kollíziós jogi szabályok végrehajtása

2.1 A bírák hivatalból kötelesek-e alkalmazni a kollíziós jogi szabályokat?

Általánosságban, ha egy jogvita nemzetközi vonatkozású, a bíróságnak hivatalból meg kell vizsgálnia, hogy melyik jog alkalmazandó. A svéd nemzetközi magánjog számos szabálya előírja, hogy tiszteletben kell tartani a szerződő feleknek a megállapodással kapcsolatos ügyekben történő jogválasztását. Ha valamely jogvita peren kívüli eljárással rendezhető, a felek a vita bíróság általi vizsgálatakor is megállapodhatnak az alkalmazandó jogról. Ha egy ügy olyan jogviszonyra vonatkozik, amelyre vonatkozóan a svéd nemzeti jog megengedi a békéltetést, a bíróságnak jóvá kell hagynia a svéd jog hatálya alá rendeléséről szóló egyhangú nyilatkozatot, feltéve, hogy kapcsolat áll fenn Svédországgal (lásd: Új Jogi Archívum (NJA) 2017, 168. o.)

2.2 Vissza- és továbbutalás (Renvoi)

A svéd nemzetközi magánjog főszabály szerint nem fogadja el a vissza- és továbbutalás doktrínáját. A váltókról szóló törvény 79. szakaszának (2) bekezdésében és a csekkekről szóló törvény 58. szakaszának (2) bekezdésében mindazonáltal szerepel egy kivétel, amely a külföldi állampolgárok váltókra vagy csekkekre vonatkozó ügyletek megkötésére való képességére vonatkozik. Ennek oka, hogy az említett rendelkezések nemzetközi egyezményeken alapulnak. Az egy másik skandináv országban bekövetkező fizetéseképtelenség joghatásairól szóló törvény (1981:7) 9. szakaszának (2) bekezdésében található egy másik kivétel. Végül, ami a házasságkötés alaki érvényességét illeti, a házasság és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) 1. fejezete 1. szakaszának (7) bekezdése elismeri a vissza- és továbbutalást.

2.3 A kapcsoló tényező megváltozása

Nem létezik általános szabály a kapcsoló tényező változásának joghatását illetően. Például a házastársak és bejegyzett élettársak vagyoni jogi rendszereiről szóló európai uniós rendeletek a megváltoztathatatlanság elvén alapulnak. Ez azt jelenti, hogy a házasságkötéskor, illetve az élettársi kapcsolat bejegyzésekor fennálló kapcsoló tényező vonatkozásában megállapított alkalmazandó jog kizárólag kivételként és kérelem benyújtását követően, a vonatkozó európai uniós rendeletben meghatározott bizonyos feltételek teljesülése esetén változtatható meg.

Ezzel szemben a skandináv országok esetében a házassági vagyoni jogi rendszerekre a megváltoztathatóság elve vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy ha a házastársak nem kötöttek megállapodást az alkalmazandó jogról, és ha később mindkettő egy másik skandináv országban rendelkezik lakóhellyel, és legalább két évet ott tartózkodnak, akkor annak az országnak a jogát kell alkalmazni. Ha azonban mindkét házastárs házasságuk alatt korábban abban az országban rendelkezett lakóhellyel, vagy ha a házastársak annak az országnak az állampolgárai, akkor annak az országnak a jogát kell alkalmazni attól fogva, hogy ott lakóhellyel rendelkeznek. Hasonló elv vonatkozik az együttélésre is. (Lásd a házastársak vagy élettársak közötti vagyoni jogi viszonyokkal kapcsolatos bizonyos nemzetközi helyzetekről szóló törvény 3. fejezetének 9. szakaszát és 5. fejezetének 6. szakaszát.)

2.4 Kivételek a kollíziós jogi szabályok általános alkalmazása alól

A svéd nemzetközi magánjog alapelvének tekinthető, hogy a külföldi jogi rendelkezés nem alkalmazható, amennyiben alkalmazása Svédország jogrendszerének alapjaival nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne. E célt szolgáló rendelkezések sok nemzetközi magánjogi szabályozásban megtalálhatók, ebből azonban nem következik, hogy a közrendi korlátozáshoz jogszabályi alapra lenne szükség. Igen kevés ítéletben nyert megállapítást, hogy a külföldi jog a közrendi okokból nem alkalmazható.

Rendszerint az igazságszolgáltatás feladata annak meghatározása, hogy a svéd jog mely szabályai kötelezőek nemzetközi szinten.

2.5 A külföldi jog bizonyítása

Ha a bíróság megállapítása szerint külföldi jogot kell alkalmazni, és a bíróság nem ismeri annak lényeges tartalmát, két lehetőség áll nyitva előtte. Vagy maga folytatja le a vizsgálatot, vagy megkéri valamelyik felet, hogy bocsássa rendelkezésre a szükséges információkat. A választás alapja a célszerűség lesz. Ha a bíróság úgy dönt, hogy az ügyet maga vizsgálja ki, igénybe veheti az igazságügyi minisztérium segítségét. Általánosságban, a bíróság aktívabb szerepet játszik, ha a jogvita nem rendezhető peren kívüli eljárással, míg a peren kívüli eljárással rendezhető jogviták esetében a vizsgálati munka nagyobb részét magukra a felekre ruházhatja át.

3 Kollíziós jogi szabályok

3.1 Szerződéses kötelek és jogi aktusok

Svédország a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 1980. évi római egyezmény részes fele. Egyes területeken külön szabályok vonatkoznak a jogválasztásra. A „Róma I.” rendelet lépett az egyezmény helyébe a 2009. december 17-én vagy az után megkötött szerződések vonatkozásában.

Az áruk adásvételére az áruk adásvételére alkalmazandó jogról szóló törvény (1964:528) az irányadó, amely az ingó dolgok nemzetközi adásvételére alkalmazandó jogról szóló 1955. évi hágai egyezményt ülteti át a svéd jogba. A törvény elsőbbséget élvez a „Róma I.” rendelet szabályaival szemben. Hatálya azonban nem terjed ki a fogyasztói szerződésekre. A törvény 3. szakasza lehetővé teszi, hogy a vevő és az eladó megállapodásban határozza meg az alkalmazandó jogot. A 4. szakasz rögzíti, hogy amennyiben a felek nem választották meg az alkalmazandó jogot, az eladó lakóhelye szerinti ország joga az irányadó. E szabály alól kivételt képez, ha az eladó a vevő lakóhelyének országában fogadta el a megrendelést, valamint a tőzsdén vagy árverésen történő vételek is kivételt képeznek.

Bizonyos fogyasztói szerződések vonatkozásában létezik egy másik kivétel is a „Róma I.” rendelet szabályai alól. A fogyasztók jogválasztási kikötésekkel szembeni védelmét célzó különös szabályok találhatók a fogyasztók részére történő értékesítésekről szóló törvény (1990:932) 48. szakaszában, a fogyasztói szerződésekről szóló törvény (1994:1512) 14. szakaszában, a fogyasztóknak a lakóingatlanok időben megosztott használatára vagy a hosszú távra szóló üdülési termékekre vonatkozó megállapodásokban történő védelméről szóló törvény (2011:914) 1. fejezetének 4. szakaszában és a távollevők között létrejött szerződésekről és a távértékesítési megállapodásokról szóló törvény (2005:59) 3. fejezetének 14. szakaszában. E rendelkezések értelmében bizonyos körülmények között az EGT-tagállam jogát kell alkalmazni, ha az jobb védelmet nyújt a fogyasztó számára.

A váltókról szóló törvény (1932:130) 79–87. szakasza és a csekkekről szóló törvény (1932:131) 58–65. szakasza a váltókra és csekkekre vonatkozó különös szabályokat tartalmaz. E szabályok az idegen és a saját váltóra vonatkozó törvények ütközésének rendezése tárgyában megkötött 1930. évi genfi egyezményen és a csekkekre vonatkozó törvények ütközésének rendezése tárgyában megkötött 1931. évi genfi egyezményen alapulnak.

Egyes kárbiztosítási szerződésekre a bizonyos biztosítási szerződésekre alkalmazandó jogról szóló törvény (1993:645) az irányadó.

3.2 Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog kérdését a „Róma II” rendelet szabályozza.

3.3 A személyi állapot, valamint annak a családi állapottal kapcsolatos vonatkozásai (név, lakóhely, cselekvőképesség)

A svéd nemzetközi magánjogban a személyes jogállás megállapítása szempontjából döntő jelentőséggel bíró kapcsoló tényező hagyományosan az állampolgárság volt. Napjainkban annyi olyan ügy van, amelyben az állampolgárság a lakóhelynek mint fő kapcsoló tényezőnek adta át a helyét, hogy felvetődött a kérdés, hogy a személyes jogállás vonatkozásában még mindig egyetlen fő kapcsoló tényező létezik-e. A svéd nemzetközi magánjogban a „személyes jogállást” elsősorban úgy kell érteni, hogy az a jogképességet és a névviselést érinti.

A házasság és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) 1. fejezetének 1. szakasza alapján a svéd hatóság előtti házasságkötésre való képességet főszabály szerint a

svéd joggal összhangban kell megállapítani, ha bármelyik fél svéd állampolgár, vagy Svédországban rendelkezik lakóhellyel. Hasonló szabályok alkalmazandók a házasság, az örökbefogadás és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló rendelet (1931:429) 1. szakasza alapján a skandináv kereten belül.

A gondnokságra és vagyonkezelésre vonatkozó különös szabályokat tartalmaz a házasság és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) 4. és 5. fejezete, valamint a házasság, az örökbefogadás és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló rendelet (1931:429) 14-21a. szakasza.

A szerződésalkötési képességre alkalmazandó jog kérdését részben a „Róma I.” rendelet 13. cikke szabályozza. A váltókat vagy csekkeket magukban foglaló ügyletek megkötésének képességére a váltókról szóló törvény 79. szakaszában és a csekkekről szóló törvény 58. szakaszában foglalt különös szabályok az irányadók.

Az aktív és passzív per képességre vonatkozó különös szabály található a bírósági eljárásról szóló törvénykönyv (*rättegångsbalken*) 11. fejezetének 3. szakaszában, amely szerint a saját országában jogi eljárás lefolytatására való képességgel nem rendelkező külföldi Svédországban eljárást indíthat, ha arra a svéd jog alapján képességgel rendelkezik.

A svéd nemzetközi magánjog a névvisseléssel kapcsolatos kérdéseket a személyes jogállásba tartozónak tekinti. Ez azt jelenti például, hogy az egyik házastárs által a másik házastárs nevének felvétele nem a házasság személyes szférájában kifejtett joghatása kérdésének minősül. A személynevekről szóló törvény (2016:1013) (*lagen om personnamn*) 31. szakasza szerint a törvény nem vonatkozik olyan svéd állampolgárokra, akiknek lakóhelye Dániában, Norvégiában vagy Finnországban van. Ez *a contrario* arra enged következtetni, hogy az máshol tartózkodó svéd állampolgárokra alkalmazandó. A 32. szakasz értelmében a törvény a Svédországban lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgárokra is vonatkozik.

3.4 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása, ideértve az örökbefogadást is

A svéd anyagi jog nem tesz különbséget törvényes és törvénytelen gyermekek között, és a svéd nemzetközi magánjog nem tartalmaz a gyermek házasságon belüli vagy azon kívüli születésének megállapítására vagy a házasságon kívül született gyermek törvényesítésére vonatkozó konkrét jogválasztási szabályokat.

Ami az apaság megállapítására alkalmazandó jogot illeti, az apaság vélelmére és az apaság bíróság általi megállapítására eltérő szabályok vonatkoznak. Az apaság vélelmére a nemzetközi apasági kérdésekről szóló törvény (1985:367) 2. szakasza az irányadó. E rendelkezés szerint a gyermek anyjával házasságban élő vagy élt férfit a gyermek apjának kell tekinteni, amennyiben a gyermek születéskori lakóhelye szerinti állam jogából vagy – ha e jog senkit nem tekint apának – a gyermek születéskori állampolgársága szerinti állam jogából ez következik. Amennyiben azonban a gyermek lakóhelye születésekor Svédországban volt, a kérdést mindig a svéd joggal összhangban kell eldönteni. Amennyiben az apaságot bíróságon kell megállapítani, a bíróság általában azon ország jogát alkalmazza, amelyben a gyermek az elsőfokú ítélet meghozatalakor lakóhellyel rendelkezett.

A nemzetközi helyzetekben történő örökbefogadásról szóló törvény (2018:1289) 3. szakasza alapján az örökbefogadási kérelmet elbíráló svéd bíróságnak a svéd jogot kell alkalmaznia.

A Svédországban érvényes külföldi örökbefogadási határozatok a svéd örökbefogadási határozatokkal azonos joghatással bírnak.

A gyermektartásra alkalmazandó jog kérdését a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. évi hágai jegyzőkönyv szabályozza. Főszabály szerint a tartási kötelezettségekre a gyermek lakóhelye szerinti állam joga az irányadó. Amennyiben a gyermek e jog alapján nem tudja megszerezni a tartást a tartás nyújtására kötelezett féltől, a bíróság helye szerinti ország jogát kell alkalmazni. Amennyiben a gyermek egyik említett jog alapján sem tudja megszerezni a tartást a tartás nyújtására kötelezett féltől, és mindkét fél ugyanazon állam állampolgára, ez utóbbi állam jogát kell alkalmazni.

3.5 Házasság, házasság nélkül együtt élő párok, élettársi kapcsolatok, házasság felbontása, különválás, tartási kötelezettségek

A házasságkötési képességet illetően lásd a fenti 3.3. pontot. Főszabály szerint a házasság akkor minősül

alakilag érvényesnek, ha az érvényes a megkötésének helye szerinti országban; lásd a házasság és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) 1. fejezetének 7. szakaszát.

A házasság joghatásai két fő kategóriára oszthatók: a személyes szférát és a házastársak vagyonát érintő joghatásokra (lásd a lenti 3.6. pontot). A személyes vonatkozásokat illetően a házasság fő joghatása, hogy a házastársak egymással szemben kölcsönösen tartásra kötelesek. A svéd nemzetközi magánjogban a házastársak örökléshez való jogának, a másik házastárs neve felvételének vagy a másik házastárs gyermekeinek tartására vonatkozó kötelezettségnek a kérdései nem minősülnek a házasság joghatásainak, és az alkalmazandó jogot az öröklésre, a személynevekre stb. irányadó jogválasztási szabályok alapján kell meghatározni.

A házastársi tartásra alkalmazandó jog kérdését a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 2007. évi hágai jegyzőkönyv szabályozza. Főszabály szerint a tartási kötelezettségekre a tartási kötelezettséggel terhelt fél lakóhelye szerinti állam joga az irányadó. Amennyiben bármelyik házastárs kifogásolja e jog alkalmazását, és a házassághoz másik állam (különösen a házastársak legutolsó közös lakóhelye szerinti állam) jogát szorosabb kapcsolat fűzi, e másik állam jogát kell alkalmazni.

A házasság felbontása tekintetében a házasság és a gondnokság vonatkozásában bizonyos nemzetközi jogviszonyokról szóló törvény (1904:26, 1. o.) 3. fejezete 4. szakaszának (1) bekezdése a svéd bíróságok számára a svéd jog alkalmazását írja elő. A 4. szakasz (2) bekezdése ez alól kivételt tesz, amennyiben mindkét házastárs külföldi állampolgár, és egyikük sem rendelkezett Svédországban lakóhellyel legalább egy évig.

A svéd anyagi jog nem tartalmazza a különválás vagy a házasság érvénytelenítésének jogintézményeit. A különválást követő vagyonmegosztás szabályait a házastársak vagy élettársak közötti vagyoni viszonyokkal kapcsolatos bizonyos nemzetközi kérdésekről szóló törvény (2019:234) 2. fejezetének 6. szakasza és 3. fejezetének 13. szakasza határozza meg.

3.6 Házassági vagyoni rendszerek

A házassági vagyoni rendszerekre irányadó joggal kapcsolatos kérdéseket házassági vagyoni rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2016. június 24-i (EU) 2016/1103 tanácsi rendelet III. fejezete szabályozza. A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyoni jogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2016. június 24-i (EU) 2016/1104 tanácsi rendelet III. fejezete hasonló szabályokat tartalmaz a bejegyzett élettársakra vonatkozóan. A házastársak vagy élettársak közötti vagyoni viszonyokkal kapcsolatos bizonyos nemzetközi kérdésekről szóló törvény (2019:234) 2. fejezete az európai unió rendeleit kiegészítő rendelkezéseket határoz meg (lásd többek között a 2. fejezet 4. és 5. szakaszát).

A házastársak vagy élettársak közötti vagyoni viszonyokkal kapcsolatos bizonyos nemzetközi kérdésekről szóló törvény (2019:234) 3. fejezete külön rendelkezéseket foglal magában a skandináv országok esetében a házassági vagyoni rendszerre irányadó jogra vonatkozóan (lásd többek között a 3. fejezet 8–11. szakaszát).

3.7 Öröklés, végintézkedések

A végrendeletekkel és az örökléssel kapcsolatos jogválasztási kérdést az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályozza. A rendeletben szereplő jogválasztási szabályok attól függetlenül alkalmazandók, hogy a nemzetközi kapcsolat tagállammal vagy más állammal áll-e fenn.

Ugyanakkor a végrendeleti intézkedések szabályaival kapcsolatos kollíziókról szóló 1961. évi hágai egyezményt a svéd jogba átültető, a nemzetközi helyzetekben történő öröklésről szóló törvény (2015:417) (*lagen om arv i internationella situationer*) 2. fejezetének 3. szakasza külön rendelkezéseket foglal magában a végrendelet alaki érvényességét illetően. A végrendeletet akkor minősül érvényesnek, ha eleget tesz a végrendelet alkali megnevezésének helye vagy a végrendelet lakóhelye szerinti jog vagy azon állam joga alakiságra vonatkozó követelményeinek, amelynek állampolgárságával a végrendelet megnevezésének vagy az

elhalálozásának időpontjában rendelkezett. Ingatlannal kapcsolatos rendelkezés alaki szempontból akkor minősül érvényesnek, ha eleget tesz az ingatlan fekvésének helye szerinti jog alakiságra vonatkozó követelményeinek. Ugyanezen szabályok vonatkoznak a végrendeletek visszavonására is. A visszavonás akkor minősül érvényesnek, ha eleget tesz bármely olyan jog a visszavonás alakiságára vonatkozó követelményeinek, amely szerint a végrendelet alaki szempontból érvényes.

3.8 Ingatlan

A vagyonjog területén kizárólag a hajókat és légi járműveket, a pénzügyi eszközöket és a jogellenesen elvitt kulturális tárgyakat érintő egyes esetekre és a skandináv fizetéseképtelenségi egyezmény, valamint a fizetéseképtelenségi rendelet által szabályozott bizonyos helyzetekre léteznek kodifikált jogválasztási szabályok.

Az ingóság vagy ingatlan megvásárlására vagy jelzáloggal való megterhelésére vonatkozó vagyoni jogi hatásokat például azon ország joga szerint kell megítélni, amelynek területén a vagyontárgy a vétel vagy jelzáloggal való megterhelés időpontjában található. E jog határozza meg a vagyoni jogok természetét, a vagyoni jogok keletkezésének és megszűnésének módját, az esetleges alaki követelményeket, és hogy adott tulajdoni jog harmadik felekkel szemben milyen jogokat biztosít.

Ami a külföldi biztosítéki jogokat illeti, az ítélkezési gyakorlat szerint amennyiben a biztosítéki jog keletkezésének időpontjában az eladó tudta, hogy a vagyontárgy Svédországba kerül (és hogy a biztosítéki jog Svédországban nem érvényes), a svéd jogban foglalt követelményeket teljesítő biztosítékot kell beszereznie. Ezenfelül a külföldi biztosítéki jog nem rendelkezik joghatással, ha a vagyontárgy Svédországba hozását követően eltelt bizonyos idő. Ilyen esetekben a külföldi hitelezőnek volt ideje új biztosíték beszerzésére vagy az adósság behajtására.

3.9 Fizetéseképtelenség

A 2015. évi fizetéseképtelenségi rendelet megállapítja az Európai Unió más tagállamaival (Dánia kivételével) kapcsolatosan alkalmazandó jogot szabályozó szabályokat.

Azon skandináv országok vonatkozásában, amelyekre nem vonatkozik a 2015. évi fizetéseképtelenségi rendelet, az alkalmazandó jogra vonatkozó külön rendelkezések vonatkoznak, amelyek a fizetéseképtelenségről szóló 1933. évi skandináv egyezményen alapulnak, és amelyeket egy 1981-ben hatályba léptetett jogszabály ültetett át a svéd jogba (azonban Izland vonatkozásában az 1934. évi korábbi jogszabály alkalmazandó). A fizetéseképtelenségről szóló skandináv egyezményben szereplő általános szabály szerint a valamely szerződő államban (abban az országban, ahol a fizetéseképtelenségi eljárásra sor kerül) folyó fizetéseképtelenségi eljárás hatálya kiterjed az adósnak egy másik szerződő államban fekvő vagyontárgyára is. Fő szabály szerint az ilyen vagyonnal kapcsolatos kérdésekre, például az adós vagyona feletti ellenőrzési jogához és a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon tartalmához hasonló kérdésekre a fizetéseképtelenségi eljárás helye szerinti ország joga az irányadó.

A fizetéseképtelenségi eljárásra vonatkozó svéd nemzetközi jog nagy része a fent említett szabályokon kívül nincsen más jogszabályban rögzítve. Az alapvető feltételezés az, hogy annak az országnak a jogát kell alkalmazni, ahol a fizetéseképtelenségi eljárás folyik (*lex fori concursus*). Ez többek között azt jelenti, hogy svéd fizetéseképtelenségi helyzetben a svéd jog alkalmazandó magára az eljárásra és a fizetéseképtelenségre vonatkozó joggal kapcsolatos minden egyéb kérdésre is.

 Last update: 29/03/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.